

Święta w cieniu
koronawirusa

STR. 4-5

O radzyńskim
dziedzictwie rodziny
Chłapowskich

STR. 10

"Ukrzyżowanie"
Buchbindera w kościele
Trójcy Świętej

STR. 12

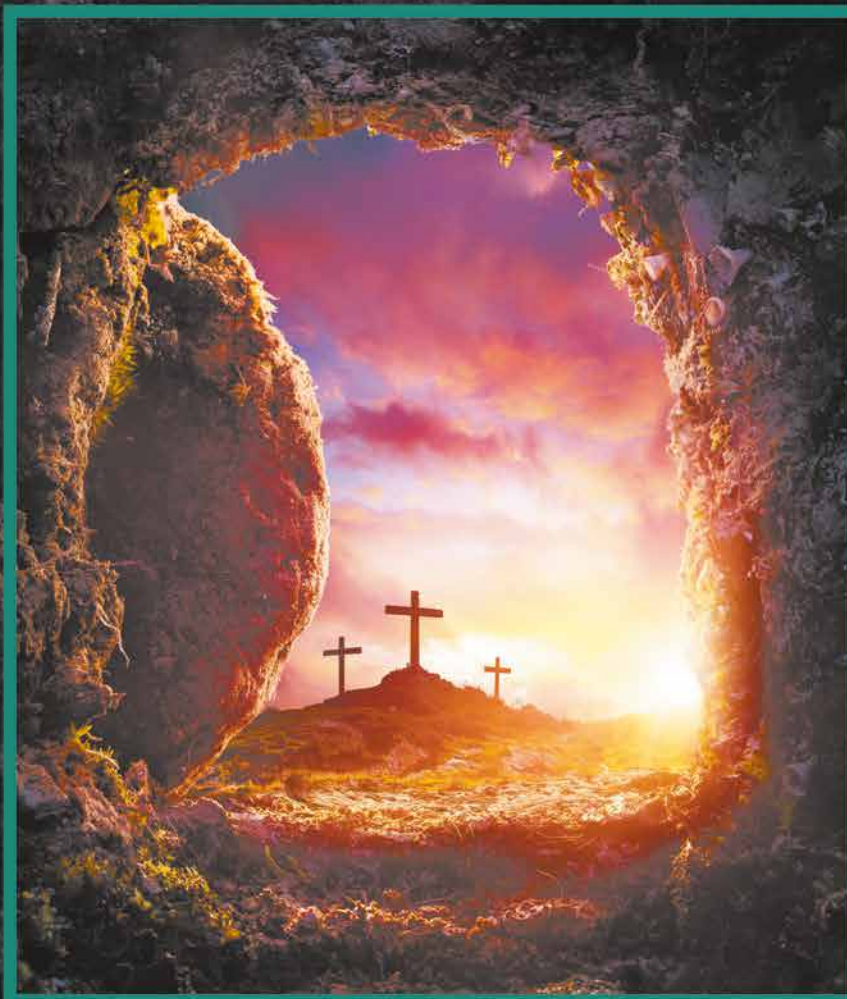
BIULETYN INFORMACYJNY MIASTA

Radzyń

Nr 4 (86) 1 kwietnia 2020 r.

ISSN 2450-1506

Pan zmartwychwstał i jest z nami! Alleluja!

Niech Zmartwychwstały Jezus Chrystus
będzie dla nas niewyczerpanym źródłem siły
do pokonywania codziennych trudności,
szczególnie w obecnej chwili
walki z pandemią koronawirusa,
nadziei na lepsze jutro,
wzajemnej miłości i życzliwości.

Z życzeniami
błogosławionych Świąt Wielkanocnych

Adam Adamski

Przewodniczący
Rady Miasta

Jerzy Rębek

Burmistrz
Miasta

O pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym

W związku z panującą pandemią koronawirusa, która stwarza szczególne zagrożenie zdrowia i życia dla osób starszych, chorych i samotnych Urząd Miasta i Miejski Ośrodek Pomocy oferują pomoc we wszelkich sprawach, których załatwienie jest związane z wychodzeniem na zewnątrz (m.in.: zakupach produktów spożywczych, leków, środków higienicznych).

W godzinach od 7.30 do 19.00 w MOPS pełniony jest dyżur pod numerami telefonów: (83) 413-17-63, (83) 413-17-64, (83) 413-17-54.

Można też pisać na adres e-mail: mopsradzyn@poczta.fm

Zgłoszone potrzeby realizować będą pracownicy MOPS, gotowość pomocy zgłosili również żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej. Każda z osób włączona w pomoc potrzebującym radzynianom będzie wyposażona w identyfikator z Urzędu Miasta.

Apelujemy również do sąsiadów, znajomych i bliskich o zainteresowanie i empatię wobec osób żyjących obok, a potrzebujących pomocy, ewentualnie

sygnalizowanie ich potrzeb do służb miejskich.

Ponadto uruchomiono platformę www.gov.pl/web/koronawirus/pomoc-dla-potrzebujacych, przeznaczoną dla obywateli, którzy za jej pośrednictwem mogą uzyskać informacje na temat kontaktu z ośrodkami pomocy społecznej.

Trwa budowa ul. Przemysłowej!

Budowę drogi otwierającej tereny przemysłowe położone przy DK 19, roboczo zwanej ulicą Przemysłową, rozpoczęto na początku marca 2020 roku. Roboty przebiegają zgodnie z planem. W ciągu miesiąca wykonano szereg prac:

1/ wycięto drzewa w pasie drogi krajowej nr 19 kolidujące z przebudową skrzyżowania,

2/ rozpoczęto prace ziemne (zdjęto warstwy ziemi uprawnej na całej długości projektowanej drogi, roboczo nazwanej ul. Przemysłową),

3/ wykonano koryto pod warstwy konstrukcyjne drogi,

4/ prowadzone są roboty związane z układaniem przewodów elektrycznych na potrzeby oświetlenia ulicznego,

5/ ku końcowi zmierzają prace związane z wykonaniem warstwy odsączającej.

Przewidywana data zakończenia inwestycji – połowa lipca

2020 roku. Inwestycję realizuje firma STRABAG, która pod koniec listopada ub. r. wygrała przetarg.

Droga poprawi dostępność do istniejącego ośrodka gospodarczego – kompleksu funkcjonujących już przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych, w tym w szczególności Fabryki Narzędzi Chirurgicznych Aesculap Chifa Spółka z o.o. „Aktualnie na terenie ośrodka gospodarczego, na którym jest lokalizowana droga, prowadzą działalność podmioty gospodarcze, funkcjonuje tam m.in. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej S.A. W Radzynie. Ponadto droga skomuni-

kuje nowe tereny inwestycyjne (o powierzchni 36,16 ha) przeznaczone pod przemysł i usługi.

Na inwestycję z przeznaczono 3 078 272,56 zł, z czego ok. 55% (1,693 mln zł) będzie pochodzić z Funduszu Dróg Samorządowych.

AW

Informacja prezesa PUK w sprawie zwolnienia przedsiębiorców z opłat za odbiór odpadów komunalnych

W związku z ogłoszeniem stanu zagrożenia epidemiologicznego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, czego skutkiem jest zawieszenie lub znaczne ograniczenie zakresu prowadzenia działalności gospodarczej przez wielu przedsiębiorców na terenie Radzyna Podlaskiego informuję, po konsultacjach z

Burmistrzem Radzyna Podlaskiego, oświadczam, że działając w imieniu Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych sp. z o.o. w Radzynie Podlaskim jednostronnie odstępuję od naliczania stałej opłaty za odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych za miesiąc marzec 2020 r., która to opłata

wynika z podpisanych umów między PUK a poszczególnymi przedsiębiorcami.

Oznacza to, że za miesiąc marzec 2020 r. naliczona będzie opłata za rzeczywistą ilość odebranych odpadów komunalnych.

/-/ Prezes PUK
Jarosław Ejsmont

Miasto zakupiło kombinezony ochronne dla pogotowia

Burmistrz Radzyna zdecydował o sięgnięciu do rezerwy finansowej miasta i zakupie specjalnych kombinezonów ochronnych dla pogotowia.

Miasto na ten cel wyda w sumie 60 tys. zł. Kombinezony ochronne, których komplet kosztuje 300 zł, otrzyma każdy z trzech człon-

ków zespołu, jadącego karetką do osoby z podejrzeniem zarażenia koronawirusem.

Ponadto zakupiono 50 łóżek polowych wraz z kocami i pościelą dla osób, które ewentualnie będą odbywać kwarantannę.

KN

W powiecie radzyńskim do końca marca nie wykryto koronawirusa

Zgodnie z danymi Wojewódzkiej Stacji Epidemiologiczno-Sanitarnej, do 31 marca powiecie radzyńskim nie wykryto żadnego przypadku zarażenia koronawirusem. W kwarantannie pozostawało 206 osób, z czego 80 w samym Radzynie Podlaskim, nadzorem epidemiologicznym objęto 230 osób.

Kasa urzędowa nieczynna do odwołania

Informujemy, że kasa znajdująca się w Urzędzie Miasta jest nieczynna do odwołania.

Opłaty skarbowe za akty proszę dokonywać drogą elektroniczną na rachunek bankowy: **65 8046 0002 2001 0100 0013 0001.**

Wpłat podatków proszę do-

konywać na rachunki bankowe wskazane w decyzjach podatkowych. Deklaracje i inne dokumenty można złożyć do urny znajdującej się przed wejściem do urzędu na I piętrze.

Proszę o podawanie numeru telefonu na wniosku.

Telefony kontaktowe dla mieszkańców Radzyna Podlaskiego:

- Sanepid: **(83) 352 74 16; (83) 352 74 17**
- Całodobowy: **668 838 347**
- Oddział zakaźny w Łukowie: **(25) 798 20 00 wew. 291 lub 292.**
- MOPS: **(83) 413-17-63, (83) 413-17-64, (83) 413-17-54.**

Radzyński Caritas informuje

Parafialny Zespół Caritas pełni dyżur każdego dnia - od poniedziałku do soboty, w godz. 13.00 - 15.00 w swojej siedzibie przy ul. Jana Pawła II 26 a (dawny budynek Zespołu Szkół Zawodowych, tel. 533 933 724).

Osoby potrzebujące mogą się w tym czasie zgłaszać po pomoc. - Prosimy też o sąsiedzką wrażliwość i pomoc osobom

starszym i chorym. Ten czas jest dla nas okazją do czynienia dobra - mówi Krzysztof Gajdzicki kierownik Zespołu.

Informujemy też, że w siedzibie Caritasu oraz w kościele - na stolikach pod chórem można nabyć baranki paschalne.. Ofiara w wysokości 5 zł. przeznaczona jest na działalność Caritas naszej diecezji siedleckiej.

Red.

Komunikaty Burmistrza Radzyna Jerzego Rębka w związku z pandemią koronawirusa

Jesteśmy w kolejnym tygodniu walki z epidemią koronawirusa. Choć w samym mieście nie ma ani jednego stwierdzonego przypadku zarażenia, to jednak w kwarantannie domowej przebywa już 80 osób (stan na 31. marca). Zagrożenie się jednak powiększa. Przygotowujemy się na zmierzenie się z kolejnymi problemami, które mogą się pojawić. Bądźmy czujni i solidarni, by ograniczyć niebezpieczeństwo zarażenia.

Zabezpieczone miejsca kwarantanny

W związku z tym, że może przybywać osób, które będą musiały odbyć kwarantannę, podjąłem decyzję o utworzeniu lokali w zasobach miejskich przeznaczonych na ten cel. Ponadto przedstawiciele różnych instytucji zwracają się do nas z prośbą, aby zabezpieczyć takie miejsca. Odpowiedzieliśmy na to pozytywnie.

Na dzień dzisiejszy Powiatowy Inspektor Sanitarny podjął decyzję o dopuszczeniu 14 lokali z zasobów miasta z przeznaczeniem na utworzenie miejsc kwarantanny. Mieszczą się one w pawilonie południowym skrzydła wschodniego Pałacu Potockich oraz w budynku przy ul. Armii Krajowej nr 2. Będą one mogły pomieścić około 80 osób. Jesteśmy w trakcie przygotowania kolejnych 4 lokali.

Miejsca te są wyposażone w łóżka, pościel, koce, środki czystości i do dezynfekcji. Zostały tam zakupione prysznice łazienkowe, udroźniona została kanalizacja.

Jest to kwarantanna instytucjonalna – jeśli zabraknie miejsc na kwarantannę w ośrodku OHP przy ul. Lubelskiej 25, służymy pomocą, w porozumieniu ze starostą i Sanepidem oddamy te miejsca do dyspozycji osobom potrzebującym.

Przekazane środki na pomoc dla Pogotowia Ratunkowego i szpitala

Na wniosek dyrektora SP ZOZ Miasto przekazało 30 tys. zł na zakup środków dezynfekcyjnych i ochronnych, niezbędnych do funkcjonowania szpitala, zabezpieczających pracowników i pacjentów. Miasto przekazało 15 tys. zł dla Pogotowia Ratunkowego, na zabezpieczenie ekip karettek.

Pogotowie Ratunkowe otrzymało wsparcie od wielu gmin, jest to obecnie sprawa priorytetowa dla nas wszystkich. Czujemy się współodpowiedzialni za naszych mieszkańców i osoby przebywające w naszych miejscowościach.

Pomoc dla osób starszych i niepełnosprawnych

Osoby starsze i niepełnosprawne, potrzebujące pomocy, prosimy o kontakt telefoniczny z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej lub Urzędem Miasta (informacje o telefonach i formach pomocy umieszczone zostały na s. 1 i 8). Chęć włączenia się do pomocy deklarują żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej, jesteśmy w stałym kontakcie z Policją.

Osoby potrzebujące w naszym mieście nie są osamotnione. Są różne formy pomocy: paczki, pomoc w robieniu zakupów, bony żywnościowe – także dla tych rodzin, których dzieci otrzymywały obiady refundowane przez MOPS. Prosimy o kontakt z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Chcemy objąć pomocą też inne osoby, które spełniają kryterium dochodowe – trzeba przy tym przekazać informacje na temat sytuacji finansowej.

Prosimy o załatwianie wszelkich spraw poprzez kontakt telefoniczny i mailowy, by nie narażać pracowników na zarażenie. To by-

łaby tragedia nie tylko dla nich i ich bliskich, ale także dla rodzin, korzystających z pomocy społecznej, która jest niezbędna do normalnego ich funkcjonowania.

Sprawa wolontariatu

Zwracam się do wszystkich, którzy wrażliwością, aktywnością wspierają potrzebujących. Dziękuję za wszelkie formy pomocy sąsiedzkiej i gesty pomocy, które są bardzo ważne w tym czasie, gdy powinniśmy się wykazać samodyscypliną i troską o najbliższych.

W związku z tym, że pojawiło się u nas zjawisko wykonywania pewnych działań za częściową odpłatnością chciałbym przypomnieć, że to nie ma nic wspólnego z wolontariatem i nie mogą tego firmować. Zapis rozporządzenia Ministra Zdrowia mówi wyraźnie, że „Wolontariat to wykonywanie ochotniczo i bez wynagrodzenia świadczeń na rzecz przeciwdziałania skutkom COVID-19”. Powtarzam: jesteśmy gotowi nieść tę pomoc profesjonalnie w ramach MOPS i żołnierzy WOT.

Praca Urzędu Miasta

W związku z rozwijającą się pandemią ograniczyłem liczbę osób stale przebywających w Urzędzie Miasta. Większość pracuje zdalnie. Jednak nie wszystkie sprawy będą mogły być załatwione „od ręki”. Opóźnienia wymuszone są sytuacją.

(Numery telefonów i adresy mailowe do poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta publikujemy na str. 12.)

Wniosek o 22 mln zł na rewitalizację Pałacu Potockich złożony

25 marca Miasto złożyło do Urzędu Marszałkowskiego wniosek o dofinansowanie rewitalizacji centrum miasta i Pałacu Potockich kwotą 22 mln zł.

Wniosek został przyjęty. - Czekamy na ocenę formalną, a potem merytoryczną. Mam nadzieję, że działania będą dla nas pozytywne – mówi burmistrz Jerzy Rębka.

Jak dodaje wóldarz Radzyna, Miasto nie otrzymało informacji na temat ewentualnego przedłużenia czasu na ocenę formalną wniosku ze względu na

koronawirusa, gdyż takie prace mogą być prowadzone przez urzędników zdalnie.

Przy pozytywnej ocenie wniosku, prace rewitalizacyjne mogłyby się rozpocząć jeszcze w tym roku. Wkład własny wyniesie do 6 milionów złotych, kwota ta zostanie rozłożona na 3 lata.

Podpisanie preumowy na dofinansowanie kwotą 22 mln zł na rewitalizację centrum miasta z Pałacem Potockich odbyło się w Radzynie 1 września 2019 r. Obecny na tym akcie wicepremier Jacek Sasin zapowiedział, że w radzyńskiej „Perle Rokoka”

powstanie Muzeum Kultury Sarmackiej.

Wcześniej Zarząd Województwa Lubelskiego na mocy uchwały podjętej dn. 9 lipca 2019 r. wpisał rewitalizację radzyńskiego zespołu pałacowo-parkowego i centrum Radzyna na listę przedsięwzięć o priorytetowym znaczeniu dla strategii rozwoju województwa lubelskiego.

Zadanie uzyskało status projektu realizowanego w trybie pozakonkursowym.

Red.

Złożone wnioski, pozyskane fundusze

Miasto złożyło również wniosek o dotację w wysokości 412 tys. zł na budowę instalacji fotowoltaicznych w Radzynie. - Wniosek jest już po ocenie formalnej, czekamy na ocenę merytoryczną - informuje wóldarz miasta.

Uzyskaliśmy dotację na termomodernizację części budynku, w którym mieści się Urząd Miasta i Gminy (chodzi o salę konferencyjną z zapleczem). Wartość inwestycji wyniesie 877 tys. zł, pozyskana dotacja to 433 tys. zł, pozostałą kwotę zapłacą solidarnie Miasto i Gmina.

Na renowację wschodniego

skrzydła Pałacu Potockich Miasto pozyskało dotację w wysokości 130 tys. zł z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Przewidywany koszt całości zadania to 274 tys. zł.

Dziennemu Środowiskowemu Domowi Samopomocy została przyznana dotacja rzędu 150 tys. zł na budowę windy. Łączny koszt realizacji przedsięwzięcia to 274 tys. zł. Różnicę pokryje Miasto i Radzyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa, która jest właścicielem budynku. Inwestycja nie tylko ułatwi funkcjonowanie podopiecznych, ale również pozwoli zwiększyć liczbę uczestników zajęć w DŚDS.

W związku z tym, że w tym roku nie będą święcone pokarmy w Wielką Sobotę, zachęcamy do wspólnej modlitwy przed śniadaniem wielkanocnym.

OBRZĘD BŁOGOSŁAWIENSTWA STOŁU PRZED UROCZYSTYM POSIŁKIEM W NIEDZIELĘ ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO

Przewodniczący zapala świecę umieszczoną na stole i mówi: **Chrystus zmartwychwstał. Alleluja.**

Wszyscy odpowiadają: **Prawdziwie zmartwychwstał. Alleluja.**

Przewodniczący: **Przeżywamy niedzielę wielkanocną. Jezus, który umarł za nas na krzyżu, zmartwychwstał. On tak dokonał naszego odkupienia. Swoją „śmiercią zniweczył śmierć naszą, a zmartwychwstając przywrócił nam życie”. W tym roku radość paschalna jest przysłonięta epidemią koronawirusa. To dlatego dziś w naszym domu przeżywamy obrzęd błogosławieństwa pokarmów na stół**

wielkanocny. Kościół zachęca, aby nie rezygnować z radosnego przeżywania świąt wielkanocnych. Obecne trudności traktujemy jako znak, jaki Bóg daje ludzkości. Bóg tak przypomina o kruchości naszego ziemskiego życia, które może skrócić złośliwy wirus. On też potrafi zniszczyć wszelkie nasze plany. Posłuszni woli naszego Biskupa i władz państwowych, respektujemy nakaz pozostania w domu. Korzystamy też z dyspensy od uczestnictwa we Mszy Świętej. Pragniemy z żywą wiarą i nadprzyrodzoną nadzieją przeżywać czas świąteczny. Z pokorą

prosimy Boga, aby przerwał panującą epidemię. Sprawując obrzęd błogosławieństwa pokarmów na stół wielkanocny ożywiamy duchową solidarność z Kościołem powszechnym, a zwłaszcza ofiarami koronawirusa i módlmy się za zmarłych. Z wiarą przyjmijmy dobro, które przez ten święty obrzęd błogosławieństwa pokarmów na stół wielkanocny przygotował nam zmartwychwstały Chrystus.

Ktoś z uczestników odczytuje tekst Pisma Świętego.

Bracia i siostry, posłuchajcie słów świętego Pawła Apostoła do Tesaloniczan: “Zawsze się ra-

dujcie, nieustannie się módlcie. W każdym położeniu dziękujcie, taka jest bowiem wola Boża w Jezusie Chrystusie względem was”.

Teraz przewodniczący mówi: **Módlmy się: Z radością wysławiamy Ciebie, Panie Jezu Chryste, który po swoim zmartwychwstaniu ukazałeś się uczniom przy łamaniu chleba. Bądź z nami, kiedy wdzięcznością spożywać będziemy te dary, i jak dzisiaj w braciach przyjmujemy Ciebie w gościnę, przyjmij nas jako biesiadników w Twoim królestwie. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.**

Wszyscy: **Amen.**

Przewodniczący: **Teraz mówmy wspólnie: Ojciec nasz... Zdróż Maryjo... Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego.**

Módlmy się: Boże, źródło życia, napełnij nasze serca paschalną radością i podobnie, jak dałeś nam pokarm pochodzący z ziemi, spraw, aby zawsze trwało w nas nowe życie, które wysłużył nam Chrystus przez swoją śmierć i zmartwychwstanie i w swoim miłosierdziu nam go udzielił. Który żyje i króluje na wieki wieków.

Wszyscy: **Amen.**

Informacje z parafii

Parafia MBNPW niedzielę 29 marca miały się rozpocząć Misje Parafialne. Rekolekcje zostały dostosowane do wszystkich wymagań i zarządzeń. Msze św.są odprawiane tylko o godz. 6.30 i 18.00. Msza z godziny 18.00 jest transmitowana przez Internet. Przez te dni w godz. 7.00 do 18.00 jest wystawiony Najświętszy Sakrament, możliwa jest prywatna adoracja

Od godz. 7.00 do 9.00 i od 15.00 do 18.00 można przystąpić do spowiedzi w zakrystii, gdzie zostało specjalnie urządzone miejsce do sprawowania Sakramentu Pokuty.

W czasie spowiadania co pół godziny jest udzielana Komunia św.

Po „księdza z Panem Bogiem” do chorych można przyjeżdżać podczas dyżuru spowiedniczego.

W piątek o godz. 20.00 będzie transmitowana Droga Krzyżowa.

W sobotę podczas Mszy św. o 18,00 nastąpi zawierzenie każdej rodziny z naszej parafii troskliwej Opiece Matki Boskiej Nieustającej Pomocy.

W Niedzielę Palmową będzie przez Internet transmitowana Msza św. o godz. 10.30.

Parafia przewiduje przeprowa-

dzenie transmisji internetowych nabożeństw Triduum Paschalnego w Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielką Sobotę o godz. 18.00.

Parafia Świętej Trójcy

Od niedzieli 29 marca w internecie jest transmitowana Msza św. o godz. 9.45. Kapłani o godz. 20.30 w kościele odmawiają różaniec, zachęcając do jednoczenia się z nimi w modlitwie w tym czasie.

Przez cały tydzień, od porannej Mszy św. do wieczornej jest wystawiony Najświętszy Sakrament.

Możliwość skorzystania z sakramentu pokuty i pojednania będzie w godz. od 8.00 do 10.00 i od 16.00 do 18.00 w wyznaczonym i oznakowanym miejscu w kościele.

W Niedzielę Palmową 5 kwietnia będzie transmitowana w internecie Msza św. o godz. 9.45. Podczas Triduum Paschalnego (Wielki Czwartek, Piątek i Sobota) transmisje będą o godz. 18.00. Link do transmisji znajduje się na stronie parafii (<https://www.youtube.com/channel/UCWw614xQz9k5br1DxfYepLA>)

Parafia św. Anny

Kościół jest otwarty dla chętnych do adoracji, modlitwy indywidualnej. Od 01 kwietnia Msze Św. popołudniowe są odprawiane o godz. 18.00.

Ze względu na zaistniałą sytuację epidemii, parafia nie może przeżywać Rekolekcji Wielkopostnych (2-4 kwietnia). W kościele Msze Św.

będą celebrowane o godz.: czwartek – 7.00, 9.00, 16.00 i 18.00, piątek – 7.00, 9.00, 16.00 i 18.00, w tym dniu posługa sakramentalna dla chorych od godz. 10.00. Zapisy naszych chorych w zakrystii. Sobota – 7.00, 9.00, 11.00, 16.00 i 18.00.

W tym czasie będzie Adoracja Najświętszego Sakramentu i Spowiedź Sakramentalna.

O godz. 15.00 – Godzina Miłosierdzia.

Unikając większych zgromadzeń, przychodzimy na zamówione Msze Święte.

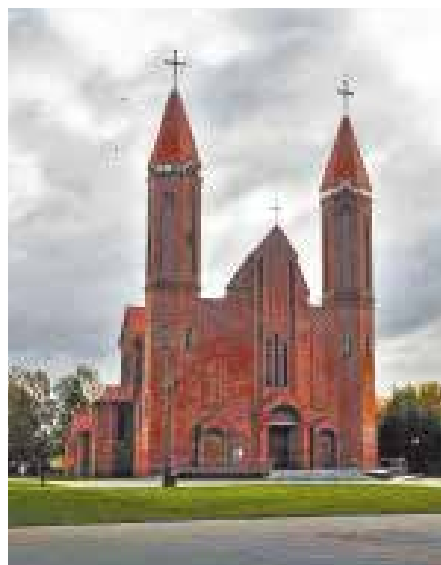
5 kwietnia – Niedziela Palmowa. Poświęcenie palm na każdej Mszy Świętej. Nie będzie procesji z palmami.

Drodzy Parafianie!

W trudnym czasie epidemii, gdy nie będziemy mogli we wspólnocie fizycznej przeżywać Świąt Zmartwychwstania Pańskiego, życzę Wam jak najbardziej owocnego przetrwania czasu próby. Niech wpatrywanie się w Jezusa ukrzyżowanego i zmartwychwstałego umacnia naszą wiarę i nadzieję, umacnia więzi rodzinne, uzdrawia z wszelkich chorób.

Proboszcz parafii
św. Anny ks. Henryk Och

W czasie Triduum Paschalnego w parafii nabożeństwa będą sprawowane bez udziału wiernych o godz. 18.00 w Wielki Czwartek i Wielki Piątek oraz o 19.00 w Wielką Sobotę. Nie są przewidziane transmisje przez internet.

Wielki Tydzień w TVP

Transmisje liturgii Wielkiego Tygodnia przeprowadzi Telewizja Polska z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze. Liturgie w Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielką Sobotę rozpoczną się o godz. 18.00. Transmisje zostaną przeprowadzone na antenie TVP3 w paśmie ogólnopolskim.

W sobotę, 4 kwietnia, przed Niedzielą Palmową, w TVP1 o godzinie 20:00 zostanie nadane Orędzie okolicznościowe abp. Stanisława Gądeckiego, przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski.

W Wielki Piątek, 10 kwietnia, TVP1 o godz. 20.50 przeprowadzi transmisję Drogi Krzyżowej z udziałem papieża Franciszka.

W Niedzielę Wielkanocną, 12 kwietnia o godz. 7.00 TVP1 będzie transmitować Mszę św. z Sanktuarium w Łagiewnikach, a o godz. 11.00 - Mszę św. Zmartwychwstania Pańskiego i błogosławieństwo Urbi et Orbi z Watykanu.

W Poniedziałek Wielkanocny, 13 kwietnia, o godz. 7.00 w TVP1 będzie transmitowana Msza św. z Sanktuarium w Łagiewnikach, o godz. 11.00 Msza św. z Jasnej Góry, a o godz. 12.00 na tej samej antenie - modlitwa Regina Coeli z Watykanu.

W Wielką Sobotę 11 kwietnia, o godzinie 20.00 w TVP1, Orędzie Wielkanocne wygłosi abp Stanisław Gądecki.

Red.

Rozporządzenie Biskupa Siedleckiego na czas trwającej epidemii koronawirusa oraz obchodów Wielkiego Tygodnia i Triduum Paschalnego (fragmenty)

Trwająca w naszej Ojczyźnie sytuacja i wprowadzony stan epidemii sprawiają, że niemożliwe jest prowadzenie pracy duszpasterskiej, tak jak to się dzieje w zwyczajnych warunkach. Ze względu na zdrowie i bezpieczeństwo każdego człowieka konieczne jest dostosowanie się do wymogów prawa państwowego oraz zaleceń władz kościelnych, mimo że jest to bolesne i często niesie wiele trudności /.../.

/.../ Ogólna dyspensa od obowiązku uczestnictwa we Mszy św. w niedziele i święta nakazane udzielona wszystkim wiernym Diecezji Siedleckiej oraz przebywającym na jej terytorium, obowiązuje do odwołania. Skorzystanie z dyspensy oznacza, że nieobecność na Mszy św. niedzielnej we wskazanym czasie nie jest grzechem. Jednocześnie przypominam, że **wierni korzystający z dyspensy są zobowiązani do trwania na osobistej i rodzinnej modlitwie oraz duchowej łączności ze wspólnotą Kościoła poprzez transmisje Mszy św. w radiu, telewizji lub Internecie.**

Zgodnie z zarządzeniem władz państwowych w liturgii nie może uczestniczyć więcej niż 5 osób, wyłączając z tej liczby osoby sprawujące posługę, dlatego bardzo proszę, aby **Msze św. były sprawowane jedynie z ewentualnym uczestnictwem osób związanych z intencją danej Mszy św. (maksymalnie 5 osób). Na drzwiach kościoła należy wywiesić stosowną**

informację.

W związku z powyższym bardzo proszę o **jednoczenie się na modlitwie poprzez środki społecznego przekazu.** Wyrażam wdzięczność wszystkim duszpasterzom, którzy zatroszczyli się o organizację transmisji Mszy św. ze swoich kościołów parafialnych i zalecam – w miarę możliwości – o organizowanie takich transmisji w pozostałych kościołach.

Msze św. mogą być sprawowane wyłącznie w kościołach parafialnych, kaplicach szpitalnych i cmentarnych. W domach zakonnych Msze św. mogą się odbywać jedynie bez udziału wiernych świeckich.

W ciągu dnia kościoły powinny być otwarte, aby wierni mieli możliwość ich nawiedzenia i adoracji Najświętszego Sakramentu.

Pamiętając o zakazie odwiedzania osób będących w kwarantannie domowej, zalecam, aby zawiesić tradycyjne comiesięczne i przedświąteczne wizyty u chorych. Pamiętaj

jednak trzeba o tym, że **gdy chory wyraża pragnienie przyjęcia sakramentów św., kapłan nie może odmówić**, chyba że stan zdrowia duszpasterza miałby zaszkodzić choremu. Kapelani w szpitalach winni stosować się rygorystycznie do zarządzeń władz szpitalnych.

Na tablicach ogłoszeń, na drzwiach kościoła, na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych należy umieścić **stosowne informacje o możliwości korzystania z sakramentu pokuty i pojednania /.../.**

Informuję, że **Stolica Apostolska wiernym dotkniętym chorobą zakaźną spowodowaną koronawirusem, przechodzącym kwarantannę, a także pracownikom służby zdrowia, członkom rodzin i wszystkim tym, którzy w jakimkolwiek charakterze, także poprzez modlitwę, opiekują się nimi, udziela daru specjalnych odpustów.**

Odnosnie **celebracji obchodów Wielkiego Tygodnia i Triduum Paschalnego** należy sto-

sować się do norm zawartych we „Wskazaniach Biskupa Siedleckiego dotyczących Wielkiego Tygodnia i Triduum Paschalnego” stanowiących załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia. Nie należy zatem wprowadzać własnych inicjatyw duszpasterskich i pobożnościowych.

Udział wiernych w celebracji Triduum Paschalnego, jak i adoracji przy tzw. Ciemnicy i Grobie Pańskim jest ograniczona przepisami państwowymi (maksymalnie 5 osób, poza sprawującymi posługę).

W parafiach **nie należy błogosławić wody w Wielką Sobotę oraz organizować poświęcenia**

pokarmów na stół wielkanocny. W tym roku obrzęd ten ma mieć charakter liturgii domowej, modlitwa błogosławienia pokarmów na stół wielkanocny powinna być poprowadzona przez ojca lub matkę, ewentualnie inną dorosłą osobę (tekst modlitwy znajduje się w załączniku nr 2). Proszę Księża Proboszczów o rozpowszechnienie tego tekstu wśród parafian.

Trwając na modlitwie i ufając w Boże miłosierdzie wszystkim z serca błogosławię.

+ Kazimierz Gurda
BISKUP SIEDLECKI

Fot. www.podlasie 24.pl

Święta Zmartwychwstania Pańskiego w czasie epidemii...

Wiele jest lęku wokół nas w czasie, który obecnie przeżywamy. Boimy się o siebie samych, o swoich bliskich czy przyjaciół. Różne informacje, jakie obecnie docierają do naszych uszu, ciągle nie dają nam spokoju i powodują w nas różne rozterki. Jest jednak Ktoś, Kto nad wszystkim czuwa, Kto to wszystko ogarnia. To Zmartwychwstały Chrystus, który z miłości oddał za Ciebie swoje życie.

W tych trudnych dniach spełnionych lękiem trzeba nam zatem wiary, aby całe swoje życie złożyć w dłonie Pana Boga, całkowicie się Jemu oddając. Tylko pełne zaufanie Bogu i postawienie wszystkiego na Nim, pomoże nam z nadzieją spojrzeć w przyszłość, że

z Nim przewyciężymy wszystko.

Czy zatem w tym dziwnym czasie, który nastał, gdy panujące zagrożenie powoduje w nas panikę, potrafimy z nadzieją zawierzyć Panu Bogu? A może tej wiary tak często nam brakuje, i potrzeba abyśmy nieustannie wołali za Apostołami „Panie przymnóż nam wiary”? A co ten czas mówi o mnie, o moim sercu? Do czego mnie zaprasza?

Przede wszystkim do modlitwy. Modlitwy o ustanie epidemii oraz w intencji tych wszystkich, których ona dotknęła ich bliskich, a także tych, którzy z jej powodu odeszli do Pana. Modlitwy za lekarzy i wszystkich pracowników służby zdrowia oraz za wszystkie osoby,

które przychodzą z pomocą drugiemu. I w końcu Modlitwy o to, by ten czas otworzył nas na objawienie się chwały Bożej, aby w naszych sercach i rodzinach trwało dobro i miłość do siebie nawzajem, wcielające się w proste zwykłe czyny i słowa.

Szanowni Państwo!

Pamiętając o Was w tym czasie, jaki teraz przeżywamy z powodu panującej epidemii, pragniemy jako Kapłani parafii Trójcy Świętej w Radzynie Podlaskim z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych złożyć Wam wszystkim najserdeczniejsze życzenia.

Niech Światło Chrystusa Zmartwychwstałego rozproszy mroki

Waszego życia, niech was prowadzi, dodaje mocy i siły do pokonywania życiowych słabości. Niech Was obdarza każdego dnia Radością, Miłością i Pokojem.

Błogosławionych Świąt Zmar-

twychwstania Pańskiego.

Szczęść Boże

Proboszcz parafii
pw. Trójcy Świętej
ks. Krzysztof Pawelec

„Radzyń wczoraj i dziś” on-line

Stan epidemii, jaki został wprowadzony w naszym kraju, nie oznacza zaprzestania działalności kulturalnej. Dowodzi tego Radzyński Ośrodek Kultury, który realizuje projekt pod nazwą „Radzyń wczoraj i dziś”.

Przez cały okres narodowej kwarantanny, każdego dnia, na łamach portalu Kocham Radzyń Podlaski (www.kochamradzyn.pl) publikowany jest fragment wystawy pokazującej jak zmieniło się nasze miasto na przestrzeni lat. W ten sposób powstaje ekspozycja, która w formie banerów zostanie zaprezentowana w „Galerii na Płocie” Radzyńskiego Ośrodka Kultury (ogrodzenie stadionu miejskiego na wysokości ścieżki rowerowej „Bulwar nad Białką”).

Przy okazji zwracamy się z apelem do mieszkańców naszego miasta i instytucji działających na jego terenie – abyście otworzyli swe archiwa, przyczyniając się do wzbogacenia naszej wystawy. Udostępnicie je nam w celu wy-

konania skanów i kopii. Zainteresowanych prosimy o kontakt z dyrektorem Radzyńskiego Ośrodka Kultury, Robertem Mazurkiem – pod nr tel. 606-234-320 lub adresem e-mail: radzyn@op.pl

Honorowy patronat nad przedsięwzięciem sprawują Burmistrz Radzyna Podlaskiego Jerzy Rębek oraz Starosta Radzyński Szczepan Niebrzegowski. Sponsorami wystawy są: firma drGerard, Bank Spółdzielczy w Radzynie Podlaskim, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Radzynie, a także Klubokawiarnia Ursa.

Red.

Pałac Potockich w Radzynie tuż po wojnie (1945 r.) Fot. Archiwum ROK

Budowa kościoła przy ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego (1984 r.) Fot. Archiwum ROK

Drewniana zabudowa ul. Warszawskiej (lata 80-te XX w.) Fot. Jacek Oniszczyk

Zabudowa ul. Podlaskiej w Radzynie (lata 80-te XX w.) Fot. Archiwum ROK

Skrzyżowanie ul. Warszawskiej z ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego (lata 80-te XX w.) Fot. Jacek Oniszczyk

Cudze chwalicie, swoje poznajcie... (cz. 13)

Cierpienie Chrystusa ofiarowane jest każdemu z nas

Niemalże w centrum Radzyna, przy skrzyżowaniu ulicy Ogrodowej z ulicą Warszawską (pomiędzy stadionem miejskim a parkingiem pasażu handlowego „Czerwony Parasol”) stoi niepozorny krzyż. Konstrukcja, zatopiona w kwiatkach i zieleni, przypomina o cierpieniu Chrystusa.

Krzyż w całości wykonany jest z metalu i ma ok. 4 m wysokości. Przymocowana została do niego pasyjka, nad którą znajduje się półkolisty daszek. Krzyż jest ogrodzony oraz zawsze pięknie przyozdobiony kwiatami. Zobaczmy przy nim tabliczkę, na której zostało napisane: „O wy wszyscy, którzy przechodzicie, spójrzcie i obaczcie, czyli jest boleść, jako boleść Moja.”

Sentencja ta, w zmienionej trochę formie, zaczerpnięta została z „Lamentacji Jeremiasza” (Lm 1, 12) pochodzących z VI w. p.n.e. Jest to jedna z ksiąg prorockich Starego Testamentu, której wątkiem przewodnim jest klęska królestwa Judyjskiego w okresie najazdu babilońskiego (587/586 r. p.n.e.). Autor nie opisuje historii szczegółowo, lecz snuje refleksje na jej tle. „Lamentacje Jeremiasza” znalazły zastosowanie w liturgii Wielkiego Tygodnia, która kładzie je w usta cierpiącego Chrystusa lub Jego Matki Bolesnej. Są środkiem wyrażania dramatu Męki Pańskiej – ogromu cierpienia Zbawiciela. Umieszczony na tabliczce fragment „Lamentacji Jeremiasza”, w przekładzie Biblii Tyśiąclecia, brzmi dokładnie: „Wszyscy zdążający drogą przyjrzyjcie się, patrzcie, czy jest boleść podobna do tej, co mnie przytłacza, którą do-

świadczył mnie Pan, gdy gniewem wybuchnął.”

Wielu mieszkańców Radzyna codziennie mijają ten krzyż nie zdając sobie sprawy z przesłania jakie ze sobą niesie. Warto choć na chwili-

łę zatrzymać się przy nim i wczytać w zapisane tam słowa. Może wtedy zrozumimy, że cierpienie Chrystusa ofiarowane jest każdemu z nas.

Tekst i zdjęcia: Robert Mazurek

Cudze chwalicie, swoje poznajcie... (cz. 14)

Święci Florian i Ambroży mają swoje witraże

W marcu 2020 r. radzyński kościół pw. Błogosławionych Męczenników Podlaskich wzbogacił się o dwa nowe witraże. Ich patronami są święci Florian i Ambroży.

Witraże ozdabiają kościelną wnękę z obrazem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy. W oknie po prawej stronie umieszczony został wizerunek św. Floriana, który w 1436 r. (decyzją biskupa krakowskiego kard. Zbigniewa Oleśnickiego) został ustanowiony jednym z czterech głównych patronów Królestwa Polskiego. Florian z Ceti, którego życie przypadło na okres prześladowań chrześcijan, w młodym wieku został powołany do armii cesarza rzymskiego Dioklecjana. Ponadto dowodził oddziałem gaśniczym. Według legendy, jednym wiadrem wody ocalił płonąca wioskę. Stąd też św. Florian patronuje wykonawcom zawodów związanych z ogniem – strażakom, hutnikom i koksownikom, kominarzom, garncarzom oraz piekarzom. Na witrażu przedstawiony został w stroju rzymskiego oficera. W prawej ręce ma naczynie, którym gasi płonący dom, natomiast w lewej trzyma chorągiew. Św. Florian stoi na obłoku, z kolei u góry umieszczony został napis: BOGU NA CHWAŁĘ / LUDZIOM NA POŻYTEK. Fundatorami witrażu są strażacy z OSP i PSP z terenu powiatu radzyńskiego, a także ich kapelan – ks. kan. Henryk Och.

Po przeciwnej stronie zobaczymy okno z witrażem przedstawiającym św. Ambrożego. Uchodzi on za patrona pszczelarzy, co wiąże się z legendą o owadach składających miód na jego ustach. Mówi ona, że gdy Ambroży był dzieckiem, pewnego razu przyleciały do niego pszczoły. Zaczęły wchodzić mu do ust, po czym szybko wylatywały przy tym niczego złego mu nie czyniąc. Znak ten został odczytany jako przepowiednia, według której Ambroży miał zostać kimś wielkim. Święty przedstawiony na witrażu ubrany jest w strój pontyfikalny, a na głowie ma mitrę. Prawą rękę unosi w geście błogosławieństwa (dwa zgięte palce wskazują na dwie natury Jezusa Chrystusa – boską i ludzką, a trzy wzniesione palce oznaczają z kolei trzy Osoby Boskie

– Ojca, Syna i Ducha Świętego), natomiast w lewej trzyma pastorał. Na wysokości głowy św. Ambrożego zobaczymy trzy pszczoły, a powyżej odczytamy napis: MIEJ W OPIECE PSZCZELARZY. Na samej górze, na obłokach, umieszczona została postać Matki Bożej Królowej Pszczół. W rękach trzyma ona plaster miodu, a w tle widoczne są trzy pasieki. Witraż ufundowali pszczelarze z radzyńskiej parafii św. Anny.

Witraże wykonane zostały w rodzinnej pracowni Wiery i Romana Godlewskich w Ciechanowcu.

Tekst i zdjęcia: Robert Mazurek

Niech Zmartwychwstanie Pańskie
niosące odrodzenie duchowe,
napętni nas wszystkich spokojem i wiarą,
da siłę w pokonywaniu trudności
i powoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Zdrowych i pogodnych
Świąt Wielkanocnych

życzą

dyrekcja i pracownicy
Radzyńskiego Ośrodka Kultury

Działania MOPS w związku z koronawirusem

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej monitoruje sytuację w Radzynie dzięki ścisłej współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, która codziennie informuje MOPS o sytuacji w mieście i podaje informacje o osobach poddanych kwarantannie na terenie naszego miasta, wskazuje osoby, którym należy zapewnić pomoc żywnościową.

MOPS jest w kontakcie z Wojskami Obrony Terytorialnej w sprawie ewentualnej pomocy, gdy to stanie się konieczne.

Jeśli chodzi o pomoc żywnościową, Ośrodek wydaje skierowania do odbioru paczek żywnościowych z Caritas (dotychczas 24), PCK (55) oraz Kościoła Chrześcijan Wiary Ewangelicznej (45).

MOPS przygotował także bony żywnościowe dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji – rozprowadzane są wśród osób spełnia-

jących kryterium dochodowe

Pracownicy socjalni pełnią dyżury od poniedziałku do soboty włącznie w godzinach od 7.30 do 19.00 i udzielają wszelkich informacji dotyczących pomocy pod numerami telefonów: (83) 413 17 54 (prac. socjalni), (83) 17 63 (świadczenia rodzinne), (83) 413 17 64 (kierownik).

Prosimy nie kontaktować się osobiście z MOPS.

Zakład Gospodarki Lokalowej w Radzynie informuje

Z dniem 30.03 w związku z zaistniałą pandemią koronawirusa, dyrektor Zakładu Gospodarki Lokalowej w Radzynie podjął decyzję o zamknięciu dla interesantów biura przy ulicy Lubelskiej 5.

Wszelkie sprawy należy załatwiać telefonicznie - (83) 352-99-

30, za pomocą poczty elektronicznej - zgl@rubikon.pl lub poczty tradycyjnej.

Za niedogodność przepraszamy.

Dyrektor Zakładu Gospodarki Lokalowej w Radzynie
Tomasz Piotrowicz

Uzyskaj wsparcie psychologiczne w radzyńskim szpitalu

Biorąc pod uwagę trudną sytuację związaną z ogłoszonym stanem epidemicznym Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radzynie Podlaskim dla osób potrzebujących wsparcia psychologicznego uruchomił specjalne linie telefoniczne, które obsługują specjaliści Centrum Zdrowia Psychicznego SP ZOZ w Radzynie

Podlaskim.

W razie potrzeby należy kontaktować się telefonicznie na numery:

1. (83) 413-23-79 – od poniedziałku do piątku w godz.: 8-18
2. 601-706-995 – od poniedziałku do piątku w godz.: 8-18
3. 721-070-044 - całodobowo, w przypadkach nagłych

Dyżur biura Programu „Czyste Powietrze” zawieszony do odwołania!

Miasto Radzyń Podlaski przypomina, że w związku z pandemią koronawirusa i wprowadzonymi w Urzędzie Miasta zaleceniami, biuro Programu „Czyste Powietrze” jest zamknięte do odwołania.

Przypominamy, że standardowo, pomoc przy składaniu wniosków do „Programu Czyste Powietrze” udzielana jest mieszkańcom telefonicznie bądź mailowo: (83) 351 24 67 lub e-mail: tarnowskip@radzyn-podl.pl

Komunikat dla osób powracających z zagranicy i ich rodzin

Niezwłocznie po przekroczeniu granicy Polski, skontaktuj się z właściwym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, który wskaże sposób odbywania kwarantanny, a także udzieli szczegółowych informacji.

Kontakt do Państwowego

Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radzynie Podlaskim: 83 352 74 16; 83 352 74 17; 668 838 347; 604 464 150.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radzynie Podlaskim

PEC w Radzynie zamknięty dla interesantów

Z powodu zagrożenia koronawirusem z dniem 27 marca 2020 r. biuro oraz inne pomieszczenia Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Radzynie (przy ul. Św. Brata Alberta Chmielowskiego 12) będą zamknięte dla interesantów.

Wszelkie sprawy można załatwiać telefonicznie pod nume-

rem (83) 352-71-01 bądź adresem e-mail: sekretariat@pec-radzyn.pl

Uiszczanie płatności za ciepło może odbywać się drogą internetową lub za pośrednictwem banków i poczty.

Nr rachunku PEC Sp. z o.o. w Radzynie Podlaskim
85 8046 0002 2001 0000 5917 0001

Bank Spółdzielczy w Radzynie Podlaskim

Obalamy

3 NAJWIĘKSZE MITY na temat maseczek

MIT nr 1: maseczka chroni przed zarażeniem się koronawirusem.

FAKT: prawidłowo użyta maseczka stanowi barierę zmniejszającą szansę przenoszenia wirusa drogą kropelkową między osobą zarażoną, a niezarażoną.

MIT nr 2: osoby zdrowe nie powinny nosić maseczek.

FAKT: nie sposób stwierdzić, czy dana osoba jest zdrowa.

Infekcja u wielu osób przebiega bezobjawowo.

W tym czasie mogą zarażać. Dlatego maseczki wskazane są dla każdego we wszystkich miejscach publicznych.

MIT nr 3: wirusy są tak małe, że przenikają przez maseczkę.

FAKT: cząsteczki wirusa (wiriony) nie unoszą się pojedynczo w powietrzu. Zadaniem maseczki jest zatrzymanie kropelek cieczy zawierającej wirusa. Zatem średnica pojedynczego wirionu nie ma w tym przypadku znaczenia.

Założ maskę! Kupuj w rękawiczkach! COVID-19

#zalozmaske #nosmaske #kupujwrekawiczkach

Kolejne kroki w walce z koronawirusem

W celu opanowania rozprzestrzeniania się wirusa w Polsce, rząd podjął kolejne kroki. Ogłosił je Premier Mateusz Morawiecki na konferencji prasowej 31 marca.

“Przykłady z innych krajów pokazują, że kluczem do ograniczenia zakażeń jest maksymalne ograniczenie kontaktów. Za wszelką cenę musimy zahamować tempo, w jakim dochodzi do dalszej transmisji wirusa. Bądźmy ostrożni i stosujmy się do nowych zasad!

Zwłaszcza, że największa fala zachorowań przed nami.

Zwłaszcza, że za złamanie zasad grozi grzywna w wysokości od 5 tys. do 30 tysięcy złotych” - czytamy w komunikacie opublikowanym 31 marca na stronie <https://www.gov.pl/web/koronawirus/kolejne-kroki>.

Oto nowe zasady:

Ograniczenia w liczbie klientów w sklepach, na targach, na poczcie (od 1.04.2020 r.)

Sklepy i punkty usługowe – 3 osoby na kasę lub stanowisko do płacenia

Do każdego sklepu (zarówno małego, jak i wielkopowierzchniowego), a także do każdego lokalu usługowego może wejść maksymalnie tyle osób, ile wynosi iloczyn liczby wszystkich kas i liczby 3.

PRZYKŁAD To znaczy, że jeśli w sklepie jest 5 kas, to w jednym momencie na terenie sklepu może przebywać 15 klientów.

PRZYKŁAD Jeśli w banku są 3 stanowiska obsługi, to w jednym momencie na terenie banku może przebywać 9 osób.

Ważne! Liczy się ogólna liczba kas, a nie tych, które są czynne.

Targowisko – 3 klientów na 1 punkt handlowy

Podobne zaostrzenia dotkną także targów, straganów i bazarów. Z tą różnicą, że liczba osób przebywających na targu nie może być większa niż trzykrotność liczby punktów handlowych.

PRZYKŁAD Jeśli więc na osiedlowym bazarze jest 20 takich punktów, to na jego terenie może przebywać w jednym momencie maksymalnie 60 klientów.

Placówki pocztowe – 2 osoby na 1 okienko pocztowe

Na terenie poczty może przebywać w jednym momencie tyle osób, ile wynosi liczba okienek pocztowych pomnożona przez 2.

PRZYKŁAD Jeśli w placówce jest 5 okienek, wówczas w jednym momencie na jej terenie może przebywać 10 osób.

Ograniczenie funkcjonowania sklepów budowlanych i nowe obowiązki dla wszystkich sklepów

W weekendy wielkopowierzchniowe sklepy budowlane będą zamknięte.

Natomiast wszystkie sklepy będą się musiały dostosować do nowych, ostrzejszych zasad bezpieczeństwa:

- od 2 kwietnia (czwartek) wszyscy klienci będą robić zakupy w jednorazowych rękawiczkach,
- w godzinach od 10:00 do 12:00 sklepy i punkty usługowe mogą przyjmować i obsługiwać jedynie osoby powyżej 65 roku życia.

W pozostałych godzinach sklepy i lokale usługowe są dostępne dla wszystkich. W tym dla osób powyżej 65. roku życia.

Zamknięte hotele i inne miejsca noclegowe

Hotele i inne miejsca noclegowe (działające na zasadzie wynajmu krótkoterminowego) zostają zamknięte. Mogą one funkcjonować tylko i wyłącznie wtedy, gdy przebywają w nich osoby w kwarantannie lub izolacji, a także gdy przebywa w nich personel medyczny.

Ważne! Goście, którzy przebywają w tych obiektach w momencie wejścia w życie nowych przepisów, muszą się wykwatrować do czwartku, 2 kwietnia 2020 roku.

Nie dotyczy to jednak osób, które są w delegacji i korzystają z usług noclegowych w ramach wykonywania obowiązków służbowych. Dla tych osób hotele pozostają otwarte.

Automatyczna kwarantanna dla bliskich osób w kwarantannie (1.04.2020 r.)

Rozszerzamy listę osób, która będzie podlegała obowiązkowej kwarantannie domowej. Będą nią objęci wszyscy, którzy mieszkają z osobą kierowaną na kwarantannę. Zasady będą obowiązywały osoby, które przebywają w jednym mieszkaniu z osobami kierowanymi na

kwarantannę od środy 1 kwietnia 2020.

PRZYKŁAD Jeśli więc jeden z Twoich domowników (współlokatorów) poddany zostanie kwarantannie od 1 kwietnia 2020 z powodu:

- powrotu z zagranicy
- kontaktu z zarażonym

– Ty również będziesz musiał ją odbyć.

Zawieszenie rehabilitacji i zamknięcie salonów kosmetycznych i fryzjerskich

Zamknięte zostają bez wyjątków wszystkie zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, salony tatuażu i piercingu. Tych usług nie będzie można realizować również poza salonami – np. wizyty w domach nie wchodzi w grę.

Zawieszamy również wykonywanie zabiegów rehabilitacyjnych i masażu – zarówno w placówkach publicznych, jak i prywatnych. Wyjątkiem są sytuacje, w których rehabilitacja jest bezwzględnie wymagana stanem zdrowia pacjenta.

Zakaz wychodzenia z domu osób do 18. roku życia bez opieki dorosłego

Dzieci i młodzież, które nie ukończyły 18 roku życia, nie będą mogły wyjść z domu bez opieki. Tylko obecność rodzica, opiekuna prawnego lub kogoś dorosłego usprawiedliwia ich obecność na ulicy.

W mocy nadal jednak pozostają ograniczenia w przemieszczaniu się wszystkich osób. W dalszym ciągu nie można wychodzić z domu z wyjątkiem:

- **dojazdu do pracy.** Jeśli jesteś pracownikiem, prowadzisz swoją firmę, czy gospodarstwo rolne, masz prawo dojechać do swojej pracy. Masz również prawo udać się po zakup towarów i usług związanych ze swoją zawodową działalnością.

- **wolontariatu na rzecz walki z COVID-19.** Jeśli działasz na rzecz walki z koronawirusem i pomagasz potrzebującym przebywającym na kwarantannie lub osobom, które nie powinny wychodzić z domu, możesz się przemieszczać w ramach tej działalności.
- **załatwiania spraw niezbędnych do życia codziennego.** Będziesz mógł się przemieszczać, aby zrobić niezbędne zakupy, wykupić lekarstwa, udać się do lekarza, opiekować się bliskimi, wyprowadzić psa.

Zakaz korzystania z parków, plaż, bulwarów, promenad i rowerów miejskich

Wprowadzamy także do odwołania zakaz przebywania na plażach i terenach zielonych, pełniących

funkcje publiczne. Zakaz dotyczy więc parków, zieleńców, promenad, bulwarów, ogrodów botanicznych i zoologicznych, czy ogródków jordanowskich. Ostatnie doświadczenia pokazują, że są to miejsca, w których dochodzi do gromadzenia się ludzi, a tym samym – do zwiększenia szans na zakażenie.

Z tego też powodu ograniczamy możliwość korzystania z rowerów miejskich.

2 metry – minimalna odległość między pieszymi

Wprowadzamy obowiązek utrzymania co najmniej 2-metrowej odległości między pieszymi. Dotyczy to także rodzin i bliskich.

Wyłączeni z tego obowiązku będą:

- rodzice z dziećmi wymagającymi opieki (do 13 roku życia),
- a także osoby niepełnosprawne lub niemogące się samodzielnie poruszać i ich opiekunowie.

Urzędy na pracy zdalnej

Instytucje publiczne swoje obowiązki będą wykonywały zdalnie. Wyjątek mogą stanowić jedynie czynności, w których praca zdalna nie gwarantuje możliwości realizacji ich kluczowych obowiązków.

Limit pasażerów również w pojazdach 9+ (od 2.04.2020 r.)

W zbiorowym transporcie publicznym obowiązuje już zasada „tyle pasażerów, ile połowa miejsc siedzących w pojeździe”. Rozszerzamy ten wymóg także na pojazdy, które mają więcej niż 9 miejsc siedzących, w tym transport niepubliczny – np. dowożących do pracy w zorganizowany sposób, czy prywatnych przewoźników.

PRZYKŁAD Jeśli w busie jest 20 miejsc, to na pokład pojazdu może jednorazowo wejść maksymalnie 10 osób.

Ważne! Ograniczenie wejdzie w życie w czwartek, 2 kwietnia 2020 roku i nie dotyczy samochodów osobowych.

Miejsca pracy – dodatkowe zabezpieczenia dla pracowników (od 2.04.2020 r.)

Pracodawcy będą musieli zapewnić dodatkowe środki bezpieczeństwa swoim pracownikom. I tak:

- stanowiska pracy poszczególnych osób muszą być oddalone od siebie o co najmniej 1,5 metra.

- pracownicy mają obowiązek używania rękawiczek, a także mieć dostęp do płynów dezynfekujących.

Ważne! Pracodawca musi zapewnić te środki bezpieczeństwa od czwartku, 2 kwietnia 2020 roku.

UWAGA! KORONAWIRUS!

ZAKAZ WYCHODZENIA Z DOMU

- nie wolno korzystać z bulwarów, parków, czy placów zabaw
- po ulicach nie powinny poruszać się więcej niż dwie osoby (ograniczenie to nie dotyczy jednak rodzin)
- dozwolone jest wychodzenie w celu pomocy osobie potrzebującej, na przykład zawiezenie jedzenia lub leków
- ograniczenia dotyczące poruszania się w komunikacji publicznej - tylko miejsca siedzące, podzielone przez dwa
- w mszach św. i pogrzebach będzie mogło uczestniczyć do pięciu osób plus sprawujący mszę
- kara za nieuzasadnione gromadzenie się może skutkować mandatem w wysokości nawet 5 tys. zł,
- w działaniach weryfikujących policji pomoże wojsko

PROSIMY O BEZWZGLĘDNE STOSOWANIE SIE DO ZAKAZÓW!

Grot z Ostrowa – władał krótko, działał wiele. I jeszcze o nazwie i herbie miasta

31 marca 1468 przywilejem nadanym przez Kazimierza Jagiellończyka Radzyń został lokowany na prawie magdeburskim. Od tego momentu liczy się jego historia. Nadanie praw miejskich zawdzięczamy Grotowi z Ostrowa, dzierżawiacemu tutejsze włości zaledwie kilkanaście lat (1460-1473). Zapisał się on z tej racji złotymi zgłoskami w dziejach naszej miejscowości, choć tak krótko nią władał.

Co było przed Grottem?

Z przedstawieniem początków Radzyna jest poważny problem, który wynika ze skomplikowanego i długotrwałego procesu kształtowania się miejscowości i związanego z nim nazewnictwa. Na ziemiach obecnego Radzyna pojawia się w średniowieczu kilka nazw: Białka Niżna, Kozirynek, Radzików, Radzyń, Budzyn. Każda z nich oznaczała kiedyś odrębny ośrodek osadniczy. Zwróćmy uwagę, jakie zagęszczenie miejscowości istniało wówczas na stosunkowo niewielkim terenie! Z czasem zintegrowały się one w jeden organizm administracyjny, ale też „zrosły się” w przestrzeni, tworząc współczesny Radzyń.

Mikołaj Cebulka - pierwszy właściciel Pustkowie nad Białką

Najstarszy przekaz z 1415 roku informuje o przekazaniu przez Władysława Jagiełłę „pustkowie nad Białką” **Mikołajowi Cebulce**, ale też wspomniani są tam wcześniejsi właściciele - „**Kozietuła i Łoś**”, którzy jednak nie pozostawili po sobie nic trwałego oprócz tej wzmianki historycznej. No, może jeszcze nazwę Kozirynek.

Mikołaj Cebulka już w 1415 roku rozpoczął proces lokacyjny wiosek na tym terenie. W 1430 roku lokował wieś pod nazwą **Białka Niżna**, która później nazwana została **Kozimrynkiem**. Jedni badacze wywodzą tę ostatnią nazwę od wspomnianego Kozietuły, inni wskazują, że musiał tu istnieć ośrodek targowy na ruchliwym szlaku, którym prze-ganiano bydło z Podola i Rusi w kierunku Łukowa.

Prawa miejskie – polskie i magdeburskie

28 października 1465 r. podkomorzy lubelski i starosta kazimierski **Grot z Ostrowa** herbu Rawicz, czyli panna na niedźwiedziu - ówczesny dzierżawca dóbr królewskich, przywilejem wydanym w Kazimierzu dokonał lokacji miasta opartego o prawo polskie. Miasto powstało na płaskowzgórzu pokrytym dużymi lasami i bagnami. Jego położenie określono jako „puste miejsce przy wsi Biała zwane **Radzików** należące do króla i będące w dzierżawie” (Grażyna Michalska, „Radzyń Podlaski. Miasto i rezydencja” – „Historia” s. 12, w „Radzyń Podlaski. Miasto i rezydencja”). Zatem lokacja dotyczyła terenu, gdzie obecnie znajduje się centrum miasta m.in. ulica Ostrowiecka. Nie zachował się akt lokacyjny, jego treść znamy z potwierdzenia wydanego przez Zygmunta Augusta w 1544 roku.

31 marca 1468 roku Kazimierz Jagiellończyk przeniósł lokację miasta zwanego Radzyń alias Kozirynek na prawo magdeburskie – na wzór Lublina. Od tej daty liczymy historię miasta – Radzyna.

Uzyskanie praw miejskich stało się powodem szybkiego rozwoju miejscowości. Przywilej upraszczał drogę urzędową, dawał prawo odbywania targów tygodniowych i dwóch jarmarków w roku oraz zwalniał mieszkańców na 20 lat od podatków.

Radzyń miał bardzo korzystne położenie: między Łukowem, gdzie znajdował się punkt graniczny Polski i Litwy, a Parczewem, gdzie od 1413 roku odbywały się zjazdy koronno-litewskie; położony był przy ważnych szlakach handlowych.

Włodarzowanie Grota nie trwało długo. Najstarszy zachowany dokument z dziejów miasta nosi datę 1473 i informuje o przekazaniu dzierżawy Dominikowi Kazanowskiemu, który przejął ją z rąk Mikołaja Minorka z Ostrowa.

Nieznanne są bardziej szczegółowe informacje o Grocie, któ-

remu Radzyń zawdzięcza prawa miejskie, pamięć o nim jest jednak w Radzynie pielęgnowana: główna ulica na jego cześć nosi nazwę Ostrowiecka, o czym informuje tablica umieszczona na południowej ścianie budynku przy Ostrowieckiej 32 (aktualnie znajduje się w nim siedziba banku PKO BP), jego imię przyjęło wychodzące w Radzynie pismo społeczno-kulturalne „Grot”.

„Wesół i szczęśliwy radzyniaczek ci ja”? - czyli co znaczy nazwa naszego miasta

W średniowieczu nazwy miejscowości bardzo często miały charakter dzierżawczy - oznaczały ich przynależność do kogoś. Możemy je rozpoznać po przyrostku -ów, -n, -ń lub zmiekkzonej ostatniej głosce (Piotrków od imienia Piotr, Henryków - od Henryk, Anielin - od Aniela). Problem z rozpoznaniem nazwy właściciela pojawia się często, gdyż część imion używanych w średniowieczu została zapomniana. Tu możemy wymienić szereg nazw miejscowości, począwszy od Krakowa (gród Kraka), przez Warszawę (gród Warsza), Lublin, którego właścicielem był Lubel, Częstochowę - gród Czestocha itd.

Skąd więc Radzyń? Jak wynika z dokumentu lokacyjnego, pierwotnie na miejscu dzisiejszego centrum miasta była „pustka zwana Radzików”, potem - w roku 1539 w dokumentach pojawia się nazwa Radzin, w 1580 - oppidum Radzyn. Formy te mają rdzeń Rad-, który do dziś przetrwał w imieniu Radosław, a dawniej funkcjonował w imionach Radomił, Radociech, Radzik. Co on oznacza? Rad to zadowolony, wesół, szczęśliwy. Takie znaczenie miało też imię Radza, forma dzierżawcza od tego imienia to Radzyn. Z czasem ostatnia głoska uległa zmiekkzeniu i w ten sposób powstał Radzyń (podobnie jak Wieluń, Wołyń).

Wynika z powyższego, że Radzyń był własnością człowieka, którego imię oznaczało radość, zadowolenie, szczęście. Czy moż-

na stąd wysnuć wniosek, że Radzyń - to miasto wesole, szczęśliwe?...

A skąd się wziął Radzyń Podlaski? Ta forma nazwy to tzw. zestawienie syntaktyczne. Druga część nazwy odróżnia nasze miasto od innych miejscowości o tej samej nazwie. W Polsce są dwa miasta i cztery wioski nazywające się Radzyń. Dlaczego jednak Podlaski? Historycznie należeliśmy do ziemi łukowskiej, która była zaliczana do Małopolski. Druga część nazwy pojawia się w XIX wieku. Ma ona uzasadnienie geograficzne (Radzyń leży na Nizinie Południowopodlaskiej) oraz historyczne. W 1816 roku w okresie Królestwa Kongresowego utworzono województwo podlaskie ze stolicą w Siedlcach, w 1818 roku - diecezję podlaską ze stolicą w Janowie Podlaskim. Fakty te wpłynęły na zaliczenie terenów obecnych powiatów: radzyńskiego, bialskiego, łukowskiego, parczewskiego i włodawskiego do Podlasia, choć pierwotnie Podlasie były to tereny położone nad Bugiem z Drohiczyńem, Mielnikiem i Bielskiem Podlaskim.

Skąd przywędrował niedźwiedź do herbu Radzyna?

Statut Miasta Radzyń Podlaski stanowi: „Herbem miasta jest wizerunek białego niedźwiedzia kroczonego w lewo, w czerwonym polu”.

Niedźwiedź w herbie towarzyszy naszemu miastu od zarania - choć nie zawsze był sam i na czerwonym tle kroczył w lewą stronę. Wszak założyciel miasta - Grot z Ostrowa pieczętował się herbem Rawicz, który przedstawiał pannę na niedźwiedziu. W zmienionej formie - już jako biały niedźwiedź stojący przy dębnie, na czerwonym tle - pojawia się na przywileju Jana III Sobieskiego lokującym Nowe Miasto (1690). W albumie heraldycznym miast Królestwa Polskiego (1847) mamy i herb Radzyna - biały niedźwiedź stoi na tylnych łapach na złotym tle.

Warto podkreślić, że w historii miasta pojawiły się też inne mo-

Kazimierz Jagiellończyk, który nadał Radzynie Prawa miejskie

tywy. Skaczący jeleni (Brochwicz) był herbem rodziny Kątskich, z której pochodziła Marianna Potocka. Obecnie możemy go oglądać na pałacu - na szczycie wschodniej wieży, w rzeźbie nad ryzalitem w skrzydle zachodnim (dawne wejście do biblioteki) czy w kompozycjach heraldycznych. Obok jelenia mamy dwuipółramienny krzyż - to Pilawa, herb Potockich. Z tej rodziny pochodziła Konstancja Szczuczyna, ale przede wszystkim był to herb, którym pieczętował się Eustachy Potocki.

Obecny herb ma elementy herbu założyciela miasta (niedźwiedź) oraz takie kolory, jak w dokumentach miejskich z okresu rządów Jana III Sobieskiego.

Anna Wasak

Rawicz - herb założyciela Radzyna Grota z Ostrowa

„Wiara – rozum – męstwo” - etos wielkopolskiej rodziny Chłapowskich realizowany w Radzynie

„Chłapowszczyzna”, której ośrodek znajdował się w wielkopolskiej Turwi, została zaszczerpiona w Radzynie Podlaskim w II połowie XIX. Stało się to za przyczyną ostatniej właścicielki włości radzyńskich - Zofii Szlubowskiej. Była ona wnuczką generała Dezyderygo Chłapowskiego - wielkiego patrioty, odznaczającego się szczerą pobożnością, reformatora, promotora nowoczesnego rolnictwa w Wielkopolsce, prekursora pracy organicznej. Taki etos rodziny został nazwany „chłapowszczyzną” w serialu „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”.

Chłapowscy, czyli „Wiara – rozum – męstwo”

Ostatni właściciele radzyńskiego pałacu byli osobami światłymi, głęboko religijnymi, wspaniałymi gospodarzami, rozwijali rolnictwo i przemysł, prowadzili bogatą działalność patriotyczną, charytatywną, oświatową. Jaki wpływ na to miały wielkopolskie korzenie Zofii, atmosfera jej domu rodzinnego, ukształtowana przez wielkiego, zasłużonego dla Polski dziadka Dezyderygo i ojca Kazimierza? – trudno to ocenić z perspektywy czasu, ale pewne podobieństwa wydają się uderzające.

Takie wnioski nasuwały się po spotkaniu z dr. Emilianem Prałatem pt. „Chłapowscy. Twórcy wielkopolskiego sukcesu gospodarczego, rolniczego i kulturalnego. Bohaterowie wielkopolskiego drugiego planu”. Wykład został wygłoszony 15 lutego w ramach VII „Spotkania u Hrabiego” zorganizowanego przez Instytut Bronisława Szlubowskiego w radzyńskim Pałacu Potockich.

Korzenie rodziny sięgają XIII i XIV wieku. Już wówczas ukształtował się herb Chłapowskich, na którym widnieją trzy złote kamienie jako symbole trzech cnót, na których został oparty etos rodu: WIARA-ROZUM-MĘSTWO.

W dziejach Polski w ciekawy sposób zaznaczyła się pod koniec XVIII wieku. Barbara Chłapowska wyszła za mąż za Jana Henryka Dąbrowskiego (bohatera „Mazurka Dąbrowskiego”) i jej imię, za sprawą sąsiada – Józefa Wybickiego znalazło się w przyszłym Hymnie Narodowym („Już tam ojciec do swej Basi/ mówi zapłakany:/ Słuchaj jeno, ponoć nasi/ biją w tarabany”).

Bez wątplenia jednak najwybitniejszą postacią w rodzie był dziadek Zofii Szlubowskiej - generał Dezydery Chłapowski,

który położył wielkie zasługi nie tylko dla Wielkopolski. - O Powstaniu Wielkopolskim i sukcesie gospodarczym tego regionu, o XIX-wiecznej historii Wielkopolski nie można mówić bez pamiętania o roli gen. Chłapowskiego – mówił dr Emilian Prałat.

„Polak wszystko przejdzie”

Dezydery Chłapowski (1788-1879) – absolwent akademii artylerii w Berlinie – został adiutantem Napoleona. W ciekawy sposób zwrócił na siebie uwagę cesarza. W 1808 r., gdy Napoleon przebywał w Poznaniu, Dezydery służył w gwardii honorowej. Gdy cesarz, wizytując podmiokle okolice Poznania, nie mógł się przedostać przez strumień, Dezydery go przeskoczył i znalazł dla cesarza dogodny przejście, krzyknął przy tym: „Polak wszystko przejdzie!”. Tak rozpoczęła się bliska współpraca Dezyderygo z Napoleonem. Chłapowski służył w armii cesarza 5 lat, złożył dymisję w 1813, gdy utracił nadzieję, że Napoleon coś zrobi dla Polski.

Następnie wrócił do rodzinnego majątku, którego centrum znajdowało się w Turwi. W latach 1814-15 Dezydery przebywał w Szkocji i Anglii, gdzie uczył się nowoczesnego rolnictwa. Po powrocie stworzył w Turwi ośrodek nowoczesnego rolnictwa, podniósł majątek z długów, założył zamiast 2-letniej szkoły rolniczej.

Warto podkreślić, że nie zapomniał i nie odrzucił wojennej przeszłości - napoleończyk, z nadaniem przez cesarza dziedzicznymi tytułem i rentą pamiętał o towarzyszach broni – tak przebudował pałac, że około 100 towarzyszom broni zapewnił tam pokoiki i dożywocie.

A gdy wybuchło Powstanie Listopadowe, przedostał się do

zaboru rosyjskiego, by w nim uczestniczyć. Swoje zaangażowanie Dezydery przypłacił groźbą konfiskaty majątku, którą udało się zamienić na wysokie kontrybucje, i skazaniem na 2 lata więzienia. Przebywał w nim rok, ale i ten czas wykorzystał z pożytkiem dla ojczyzny – napisał tam podręcznik do rolnictwa, który - kilkakrotnie wznawiany - był przez kolejne 50 lat drogowskazem w unowocześnianiu rolnictwa.

Dezydery w swym majątku uwłaszczył chłopów, oddając im dobre grunty, założył i finansował szkołę, wraz z przyszłym błogosławionym Edmundem Bojanowskim zakładał ochronki dla dzieci. W majątkach Chłapowskich organizowane były różne kursy i szkolenia – gotowania, szycia, pieczenia, robienia przetworów. Dezydery Chłapowski był również współzałożycielem i wydawcą „Przeglądu Poznańskiego”. Całością swej różnorodnej działalności kładł podwaliny pracy organicznej, która stała się jednym z głównych haseł pozytywizmu, gdy po klęsce Powstania Styczniowego, położono nacisk na rozwój gospodarczy i kulturalny, solidaryzm społeczny, które miały być nową formą walki o przetrwanie narodu polskiego.

Z Turwi i Kopaszewa do Radzyna

Jeden z synów generała – Kazimierz objął majątek w Kopaszewie. Miał ze swą żoną Anną 18 dzieci, z których 8 dożyło wieku dojrzałego. Była wśród nich Zofia – przyszła żona Bronisława Szlubowskiego i właścicielka dóbr radzyńskich. Jej ojciec kontynuował etos rodziny Chłapowskich – cechował się głęboką religijnością, w tym także maryjną (o czym świadczy choćby fakt wybudowania dwóch kaplic, których Maryja była patronką), wielką pracow-

nością (na szczycie pałacu zamiast herbu umieścił zegar, co miało mobilizować do jak najpożyteczniejszego wykorzystania czasu). Za sprawą szerokich koligacji „bakcyl chłapowszczyzny” rozprószył się w całej Polsce.

Także i w Radzynie Podlaskim - za sprawą Zofii z Chłapowskich Szlubowskiej – żony Bronisława Szlubowskiego, ostatniego właściciela Radzyna. Prowadząca spotkanie Joanna Kowalik-Bylicka przytoczyła szereg faktów: w Radzynie prowadzona była działalność charytatywna (np. powstał przytułek św. Józefa dla sierot, działała ochronka), pałac został przekazany państwu polskiemu (1920) ze wskazaniem, że ma być przeznaczony na cele wojskowe - dla weteranów wojennych; w Radzynie organizowane były kółka rolnicze, wystawy rolnicze, kursy zawodowe. Bronisław zajmował się działalnością publicystyczną i wydawniczą (był wydawcą warszawskiego czasopisma „Głos. Dziennik polityczny”). O Zofii mieszkańcy Radzyna zachowali piękne wspomnienia jako o osobie niezwykle wrażliwej, ciepłej, miłej w obejściu, pobożnej, kochającej przyrodę. W Radzynie znajdują się również wybudowane w czasach Szlubowskich dwie piękne figury Niepokalanej – na placu kościelnym i w parku pałacowym (obecnie przy pałacyku Gubernia, w którym Szlubowscy mieszkali po 1920 r.).

Niezwykle wzruszającym dowodem wielkiej sympatii, szacunku i wdzięczności radzynian wobec Zofii z Chłapowskich Szlubowskiej był list wysłany do niej do Krakowa, gdzie zamieszkała

po 1945 roku (Bronisław zmarł w grudniu 1939 r.). Mieszkańcy prosili ją o powrót do Radzyna i zapewniali, że otoczą ją opieką i zapewnią dożywocie. Nie wiadomo, jaka była odpowiedź, Zofia do Radzyna nie mogła wrócić, z powodu zakazu władz komunistycznych. Zgodnie z dekretem o reformie rolnej jako była właścicielka dóbr radzyńskich, nie mogła się pojawić nawet na terenie powiatu radzyńskiego. Zmarła w Krakowie w 1961 roku.

Obecny na spotkaniu potomek wielkopolskich Chłapowskich - prof. Krzysztof Chłapowski (Instytut Historii PAN), wspominał o Franciszku Chłapowskim – wybitnym lekarzu, który stał się pierwowzorem doktora Judyma - bohatera „ludzi bezdomnych” Stefana Żeromskiego: raz w tygodniu krążył po mieście – leczył za darmo górników mieszkających w suterrenach, zaułkach. W 6-osobowym rządzie cywilnym w Powstaniu Wielkopolskim było dwóch Chłapowskich. Mówił również o zięciu generała Chłapowskiego – Janie Koźmianie, który po śmierci żony został księdzem i przez 30 lat pełnił funkcję prałata domowego papieża Piusa IX. Warto zauważyć, że ten papież ogłosił dogmat o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Pany (1854), był życzliwie nastawiony do Polaków - w 1863 roku wezwał Kościół katolicki na świecie do modlitwy za Polskę, przeciwstawiając się barbarzyńskiemu dławieniu przez Rosję Powstania Styczniowego.

„Ukrzyżowanie” - obraz pędzla Józefa Buchbindera w kościele Świętej Trójcy

Ekspozowany w ołtarzu głównym w okresie Wielkiego Postu obraz „Ukrzyżowanie” ma niezwykłą siłę ekspresji: pokazuje śmierć i zapowiada zmartwychwstanie; emanuje z niego spokój, ale i porusza dynamizmem; wyraża wielość uczuć: rozpacz, szok, zdumienie, ale i nadzieję.

Tłem obrazu są ciemne, skłębione chmury, które tworzą cień sceny ukrzyżowania. W tej samej tonacji jest skała, na której stoi krzyż. Jednak między ziemią - nad zarysowanymi w oddali szczytami gór - a niebem zakrytym olowianymi chmurami pojawia się pas różowego nieba, zapowiadający pogodny poranek zmartwychwstania. W centrum obrazu znajduje się ukrzyżowany Chrystus w cierniowej koronie, wokół której jaśnieje promienisty nimf. Z rozciętego prawego boku płynie czerwona struga krwi, sięgająca aż do kolana. Biodra Ukrzyżowanego okrywa śnieżnobiała, bogato udrapowana i za krzyżem rozwiana na wietrze opaska. On sam skłania głowę ku stojącej z prawej strony Maryi i kłęczącej za nią z otwartymi dłońmi św. Jana. Być może jest to moment, gdy Jezus z krzyża wypowiada słowa „Oto Matka twoja”. Maryja o młodzieńczej, delikatnej twarzy jak z Piety Michała Anioła ma głowę uniesioną, przymknięte oczy, splecione, opuszczone dłonie - jest zatopiona w głębokiej modlitwie, kontemplacji. Z jej statyczną sylwetką, okrytą prostym, niebieskim płaszczem spływającym z ramion do ziemi kontrastuje nie tylko kłęczący w pozie adoracji ulubio-

ny uczeń Chrystusa św. Jan (tak można byłoby sobie go wyobrazić w momencie, gdy rozpoznaje Zmartwychwstałego lub w scenie Wniebowstąpienia), ale także Maria Magdalena. Piękna młoda kobieta o rudych, gęstych i bardzo długich włosach kłęczy przy krzyżu, obejmując go rękoma. Jak w ewangelicznej scenie na uczcie u Szymona obmywa stopy Jezusa łzami, wyciera je włosami. Jest okryta niezwykle obfitą, bogato udrapowaną złotą szatą, połamana głębokimi cieniami. Obok leżą kamienie wielkości pięści - może dla przypomnienia tych, którymi chciano obrzucić jawnogrzesznicę uratowaną przez Jezusa. Obraz u widzów wywołuje głębokie wrażenie, skłania do kontemplacji. Niestety, nie co dzień można go oglądać. Radzyńskim parafianom towarzyszy w okresie Wielkiego Postu.

Autorem obrazu jest ceniony w świecie malarz obrazów religijnych **Józef Buchbinder** (1839-1909). Artysta urodził się w rodzinie żydowskiej w Radzynie. Gdy miał 18 lat w kościele w Mordach przyjął chrzest.

Studiował w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie (1856 - 1861), korzystając z opieki kapucynów. Kontynuował studia artystyczne

w Dreźnie, Monachium, Dusseldorfie, Paryżu i Rzymie. W 1870 roku osiadł w Warszawie. W latach 1879-1885 był kierownikiem działu artystycznego „Tygodnika Ilustrowanego”. Współpracował także z „Kłosami” i innymi czasopismami. Przekonany o szczególnym świętym posłannictwie sztuki, aktywność twórczą zachował aż do śmierci w 1909 roku. Pochowany został na Cmentarzu Powązkowskim.

W radzyńskim kościele Świętej Trójcy znajduje się 11 obrazów Józefa Buchbindera.

Anna Wasak

W kościele pw. Świętej Trójcy znajduje się również tajemniczy obraz „Złożenie do grobu”, którego autorstwo przypisywane jest Józefowi Buchbinderowi.

KOMUNIKAT Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski

W związku z zaistniałą sytuacją i wystąpieniem kolejnych przypadków koronawirusa na terenie naszego kraju oraz województwa lubelskiego, w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców miasta, zwracam się z apelem o ograniczenie do niezbędnego minimum wizyt w Urzędzie Miasta Radzyń Podlaski i miejskich jednostkach organizacyjnych.

Sugeruję dokonywanie czynności płatniczych poprzez bankowość elektroniczną. Proszę o kontaktowanie się z Urzędem Miasta telefonicznie, przez epuap, email lub listownie.

Przekazuję do Państwa dyspozycji numery telefonów do Urzędu Miasta i adresy email:

- sekretariat tel. 83 35-12-460, 83 352-80-70, e-mail: sekretariat@radzyn-podl.pl
- w sprawach dotyczących Urzędu Stanu Cywilnego tel. 83 35-12-465,

e-mail: tarkowskip@radzyn-podl.pl

- w sprawach dotyczących ewidencji ludności i dowodów osobistych tel. 83 35-12-483, e-mail: sawinskaj@radzyn-podl.pl
- w sprawach dotyczących oświaty i kultury tel. 83 35-12-489, e-mail: kowalczykm@radzyn-podl.pl
- w sprawach dotyczących gospodarki nieruchomościami tel. 83 35-12-476, e-mail: ceranowicz@radzyn-podl.pl
- w sprawach dotyczących podat-

ków i opłat lokalnych tel. 83 35-12-471, e-mail: brachak@radzyn-podl.pl

● w sprawach dotyczących planowania przestrzennego tel. 0-83 35-12-481, e-mail: debiakj@radzyn-podl.pl

● w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi tel. 83 35-12-467, e-mail: pietrzaka@radzyn-podl.pl

● w sprawach dotyczących działalności gospodarczej tel. 83 35-12-

487, e-mail: kozakr@radzyn-podl.pl

● w sprawach dotyczących spraw inwestycyjnych tel. 83 35-12-477, e-mail: wrg@radzyn-podl.pl

● w sprawach dotyczących wyborów prezydenckich tel. 83 35-12-478, e-mail: piecakm@radzyn-podl.pl

Wszystkie niezbędne dane kontaktowe znajdują się na stronie <https://umradzynpodlaski.bip.lubelskie.pl/>